

ЗАСТОСУВАННЯ ВІКІ-ТЕХНОЛОГІЙ У САМОСТІЙНОМУ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Шумський О.Л., доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри іноземних мов та міжкультурної комунікації Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця

Вікі-технологія – це один з видів сервісів Веб 2.0, що являє собою гіпертекстову систему зберігання та багаторазового редагування інформації, своєрідну базу даних, авторами яких потенційно є всі користувачі, що надає можливість працювати над одним документом, знаходячись у будь-якій точці Земної кулі. Зміст і структура сайту може змінюватися користувачами із використанням інструментів, передбачених безпосередньо на цьому сайті, зокрема: вікі пропонує всім користувачам на власний розсуд редагувати будь-яку сторінку або створювати нові сторінки на вікі-сайті, використовуючи звичайний веб-браузер. Таким чином, створюючи, доповнюючи, корегуючи та видаляючи контент силами користувачів, за допомогою вікі-технологій створюються умови для розробки сервісу єдиного документу. Основними дидактичними властивостями вікі-технології є публічність (відкритість доступу до розміщених користувачами на сайтах матеріалів), нелінійність (можливість швидкого звернення до будь-якого документу з метою внесення корегувань або доповнень, на відміну від Інтернет-форуму або блогу, в яких кожний наступний запис фіксується виключно в хронологічному порядку), доступ до історії створення документу (можливість для кожного користувача постійного доступу до архівних матеріалів веб-ресурсу), мультимедійність (при розробці контенту вікі-сайтів можна використовувати документи в текстовому, графічному, фото-, відео-, аудіо- та анімаційному форматах), гіпертекстова структура (можливість створення розгалуженої інформаційної системи на основі гіперпосилань).

Особливістю вікі-технології є те, що вона передбачає лише два письмові

режими. Перший з них – коли учасники створюють спільний документ, використовуючи думку третього експерта. Другий – потоковий режим, коли співавтори одночасно обговорюють певну тему. Істотною перевагою соціального сервісу вікі в плані вдосконалення рівня володіння іноземними мовами є можливість використовувати іноземні мови в реальному спілкуванні (на громадському форумі). В результаті здобувачі освіти можуть використовувати знання, вміння та навички, одержані та сформовані в процесі навчання та самонавчання на практиці, тим самим набуваючи досвіду живого іншомовного спілкування.

У процесі лінгвосамоосвіти доцільно використовувати такі формати вікі-технології, як:

- вікіпедія (загальнодоступна, багатомовна універсальна енциклопедія, що вільно розповсюджується), у самонавчанні іноземних мов вікіпедія може ефективно використовуватися в якості інформаційного ресурсу як для культурознавчої іншомовної практики здобувачів освіти, так і для розвитку вмінь читання мовами, що вивчаються;

- вікісловник (універсальний, багатофункціональний, багатомовний словник і тезаурус з можливістю вільного доступу для внесення доповнень кожним користувачем мережі Інтернет);

- вікітека (бібліотека текстів на всіх існуючих мовах, фонди якої постійно поповнюються, що надає можливість відпрацьовувати навички читання літератури в оригіналі);

- вікіпідручник (веб-сайт, створений для колективної розробки навчальної літератури);

- вікісховище (спільне централізоване сховище для зображень, звукозаписів, відеороликів та інших мультимедійних файлів, які можна безперешкодно розповсюджувати, змінювати та використовувати для задоволення особистих потреб);

- вікіновини (відкрита міжнародна інформаційна агенція новин);
- віківерситет (міжнародна освітня площадка, що являє собою нову форму інтерактивної освіти і розробки відкритих наукових проектів).

Вікі-технології також можуть застосовуватися для вивчення іноземних мов у співпраці – як засіб для набуття знань, комунікативних умінь та досвіду міжкультурної взаємодії. Крім того, простота орієнтації та оперування даною системою робить технологію вікі ефективним інструментом для створення колективних проектів, наприклад, спільної письмової роботи зі складання активного словникового мінімуму з певної тематики або предметної галузі; підготовки доповідей, презентацій тощо. Таким чином, будучи ефективним засобом обміну інформацією, вікі-технології сприяють побудові відповідної бази іншомовних знань кожного здобувача освіти.

Підсумовуючи вищезазначене, можемо виокремити такі переваги використання вікі-технології у процесі самостійного вивчення іноземних мов:

- забезпечення можливості вільної дискусії іноземними мовами;
- формування вмінь здобувачів освіти аналізувати та контролювати зміст повідомлень, правильно вибрати мовні, стилістичні засоби;
- можливість для здобувачів освіти виступати в ролі експертів у певних, раніше вивчених питаннях, ануючи та рецензуючи переглянуте або прочитане;
- забезпечення можливості представлення власних іншомовних матеріалів широкому загалу користувачів Всесвітньої павутини;
- відкритість представлених робіт для зворотного зв'язку з іншими користувачами мережі Інтернет, що дозволяють таким чином формувати вміння вести діалог, правильно використовувати етикетні формули, наводити аргументи та докази;
- можливість використовувати міжсайтові вікі, посилатися на інші сайти, блоги тощо, об'єднуючи і розширюючи таким чином Інтернет-ресурси та за рахунок цього збагачувати власні іншомовні знання;

Таким чином, завдяки легкості й доступності використання формату вікі, поряд із інтерактивністю даного сервісу, що забезпечує як внутрішню, так і зовнішню рефлексію, формуються вміння самостійного пошуку та аналізу інформації; а автоматичне архівування даних дозволяє використовувати вікі як засіб самоконтролю та саморозвитку.